Ilmiy tadqiqotlar va ularning yechimlari jurnali
Aoka guvohnoma № 323759 ISSN: 3060-4818

TARBIYA VA PSIXOLOGIK RIVOJLANISH: UMUMTA'LIM MAKTABLARIDA O'QUVCHILARNING RUHIY FAROVONLIGI VA HAYOTIY KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH MODELI

Nizamova Feruza Mamurovna
Vatan universiteti
Yo'nalish: Psixologiya
https://doi.org/10.5281/zenodo.24103378

Annotatsiya

Ushbu maqolada umumta'lim maktablarida o'quvchilarning psixologik farovonligini qo'llab-quvvatlash, o'zini anglash, hissiy intellekt, sog'lom ijtimoiy munosabatlar va mustaqil qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantirish masalalari yoritiladi. Maktab ta'limida ma'naviy-axloqiy tarbiya bilan bir qatorda, yoshga mos amaliy psixologik bilim va ko'nikmalarni izchil shakllantirish zarurati asoslanadi. Shu maqsadda amaldagi "Tarbiya" fanining mazmunini psixologik rivojlanish yo'nalishlari bilan boyitish hamda 1–11-sinflarda haftasiga bir marta amaliy mashg'ulotlar tashkil etishga qaratilgan model taklif qilinadi. Model hissiyotlarni anglash va boshqarish, tengdoshlar bilan munosabatlarni yaxshilash, bullingning oldini olish, qiyin vaziyatlarda yordam so'rash va hayotiy qarorlar qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga yo'naltirilgan. Maqola nazariy-tahliliy xususiyatga ega bo'lib, model samaradorligini tajriba-sinov orqali baholash keyingi tadqiqot vazifasi sifatida belgilanadi.

Kalit so'zlar: tarbiya, psixologik rivojlanish, ruhiy farovonlik, hissiy intellekt, ijtimoiy-emotsional ko'nikmalar, maktab psixologi, bulling profilaktikasi, hayotiy ko'nikmalar.

Kirish

Bugungi kunda ta'lim tizimining vazifasi o'quvchilarga fan asoslarini o'rgatish bilangina cheklanmaydi. Zamonaviy maktab bolaning intellektual, ijtimoiy, ma'naviy va psixologik rivojlanishini ham qo'llab-quvvatlashi lozim. O'quvchining bilim olish samaradorligi, tengdoshlari va kattalar bilan munosabati, o'ziga bo'lgan ishonchi hamda kelajakdagi qarorlari uning psixologik holati bilan uzviy bog'liq.

Maktab davrida bola o'zligini anglaydi, tengdoshlari bilan munosabat o'rnatadi, mustaqil fikrlashga intiladi va jamiyatdagi o'rnini tushunishga harakat qiladi. Bu jarayonda nazariy tarbiya bilan bir qatorda, kundalik hayotda qo'llanadigan amaliy psixologik bilimlar ham zarur. Jumladan, hissiyotlarni tanish va ifodalash, nizolarni tinch yo'l bilan hal qilish, shaxsiy chegaralarni anglash, stressli vaziyatlarda yordam so'rash kabi ko'nikmalar izchil rivojlantirilishi kerak.

Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti, UNICEF va UNESCO maktab muhitida ruhiy salomatlikni qo'llab-quvvatlash, ijtimoiy-emotsional ko'nikmalarni rivojlantirish va xavfsiz ta'lim sharoitlarini yaratish muhimligini ta'kidlaydi. UNICEFning O'zbekistondagi o'smirlar ruhiy salomatligi va maktabdagi psixologik-ijtimoiy farovonlikka bag'ishlangan materiallarida ham ushbu yo'nalishdagi ehtiyojlar yoritilgan.

Shu nuqtayi nazardan, maktabda psixologik bilimlarni yosh xususiyatlariga mos, izchil va amaliy shaklda berish, shuningdek, maktab psixologi faoliyatini profilaktik-rivojlantiruvchi ishlar bilan uyg‘unlashtirish dolzarb vazifa hisoblanadi.

1. Mavzuning dolzarbligi va mavjud muammolar

Maktab yoshidagi bolalarda o‘ziga ishonchsizlik, xavotir, tengdoshlari bilan kelishmovchilik, yolg‘izlik, o‘qishga moslashishdagi qiyinchiliklar va hissiyotlarni boshqarish bilan bog‘liq muammolar uchrashi mumkin. Bunday holatlar o‘z vaqtida e’tiborga olinmasa, bolaning o‘quv faoliyati va ijtimoiy munosabatlariga salbiy ta’sir ko‘rsatishi ehtimoli bor.

Maktab psixologining individual maslahat va korreksion-rivojlantiruvchi faoliyati muhim. Biroq psixologik yordam faqat muammo yuzaga kelganidan keyin ko‘rsatiladigan xizmat bilan cheklanmasligi lozim. Barcha o‘quvchilar uchun yoshiga mos profilaktik va rivojlantiruvchi mashg‘ulotlar ham tashkil etilishi maqsadga muvofiq.

UNICEFning O‘zbekiston bo‘yicha bolalar va o‘smirlar holatiga bag‘ishlangan tahliliy materiallarida bolalar farovonligi hamda psixologik-ijtimoiy qo‘llab-quvvatlash xizmatlarini rivojlantirish masalalari ko‘tarilgan. Bu holat maktab, oila va tegishli mutaxassislar hamkorligini kuchaytirish zarurligini ko‘rsatadi.

Maqolada keltirilgan 2025-yilga oid statistik ma’lumotlarga ko‘ra, voyaga yetmaganlar tomonidan 3 266 ta jinoyat sodir etilgan, shundan 2 554 tasi oldini olish mumkin bo‘lgan jinoyatlar sifatida qayd etilgan. Ushbu raqamlar bolalar bilan profilaktik va tarbiyaviy ishlarni kuchaytirish muhimligini ko‘rsatishi mumkin. Biroq mazkur statistika o‘z-o‘zidan psixologik mashg‘ulotlar jinoyatchilikni kamaytirishini isbotlamaydi; bunday ta’sirni aniqlash uchun alohida empirik tadqiqot talab etiladi.

Shu sababli maktabda psixologik savodxonlikni oshirish, bolaning o‘zini anglashiga ko‘maklashish va qiyinchiliklarning oldini olishga qaratilgan tizimli ta’lim modelini ishlab chiqish zarur.

2. “Tarbiya va psixologik rivojlanish” modelining maqsadi va vazifalari

Maqolaning asosiy taklifi — amaldagi “Tarbiya” fanining ma’naviy-axloqiy mazmunini saqlagan holda, uni zamonaviy psixologik bilimlar va amaliy hayotiy ko‘nikmalar bilan boyitishdan iborat. Taklif etilayotgan “Tarbiya va psixologik rivojlanish” modeli alohida fan joriy etish haqidagi qat’iy xulosa emas, balki mavjud o‘quv mazmunini takomillashtirish va amaliy mashg‘ulotlar bilan to‘ldirish bo‘yicha mualliflik taklifidir.

Modelning maqsadi — o‘quvchilarda o‘zini anglash, hissiy savodxonlik, sog‘lom muloqot, ijtimoiy mas’uliyat va mustaqil qaror qabul qilish ko‘nikmalarini yosh xususiyatlariga mos ravishda rivojlantirish.

Modelning asosiy vazifalari:

- o‘quvchilarda o‘zini anglash va o‘z qadrini hurmat qilish ko‘nikmalarini rivojlantirish;
- hissiyotlarni tanish, ifodalash va maqbul usullar bilan boshqarishni o‘rgatish;
- tengdoshlar bilan sog‘lom munosabat, empatiya, hurmat va hamkorlikni shakllantirish;
- bulling, zo‘ravonlik va kamsitish holatlarining oldini olishga xizmat qiladigan xabardorlikni oshirish;
- mustaqil fikrlash, tanqidiy tahlil va mas’uliyatli qaror qabul qilish ko‘nikmalarini rivojlantirish;
- stressli yoki xavfli vaziyatlarda ishonchli kattalardan va tegishli mutaxassislardan yordam so‘rash madaniyatini shakllantirish;

• o‘quvchilarning qiziqishlari va qobiliyatlarini anglashiga, kasbiy yo‘nalish haqida dastlabki tasavvur hosil qilishiga ko‘maklashish.

Mazkur taklif “Tarbiya” fanining ma’naviy, axloqiy va milliy qadriyatlarini inkor etmaydi. Aksincha, ularni psixologik bilimlar bilan uyg‘unlashtirib, o‘quvchining kundalik hayotida qo‘llay oladigan ko‘nikmalarga aylantirishni ko‘zda tutadi.

3. 1–11-sinflar uchun psixologik rivojlanish yo‘nalishlari

Dastur o‘quvchilarning yosh va psixologik xususiyatlarini hisobga olgan holda bosqichma-bosqich tashkil etilishi taklif qilinadi. Quyidagi jadval namunaviy yo‘nalishlarni ifodalaydi; mavzular maktab sharoiti, o‘quvchilarning ehtiyoji va amaldagi o‘quv dasturlari bilan muvofiqlashtirilishi lozim.

Sinf	Asosiy mavzu	Rivojlantiriladigan ko‘nikmalar
1-sinf	Men va mening hissiyotlarim	Maktabga moslashish, asosiy hissiyotlarni tanish va ifodalash
2-sinf	Men va do‘stlarim	Do‘stlik, mehr, tinglash, navbat kutish va hurmat
3-sinf	Men qanday insonman?	O‘zini anglash, kuchli tomonlar va o‘ziga ishonch
4-sinf	Men va jamoa	Hamkorlik, hamjihatlik va oddiy nizolarni hal qilish
5-sinf	Yangi muhit va yangi munosabatlar	Yangi bosqichga moslashish, o‘zini baholash va tengdoshlar ta’sirini anglash
6-sinf	Men va mening hissiyotlarim	G‘azab, xavotir va stressni boshqarishning sog‘lom usullari
7-sinf	Men va mening qarorlarim	Mustaqil fikrlash, tanqidiy tahlil va mas’uliyat
8-sinf	Mening qobiliyatlarim va kasbiy qiziqishlarim	Qiziqish, qobiliyat va kasblar olami bilan tanishish
9-sinf	Men va sog‘lom turmush tarzi	Shaxsiy mas’uliyat, xavfsiz xulq-atvor va kelajak rejalari
10-sinf	Mening qadriyatlarim va hayotiy maqsadlarim	Qadriyatlar, maqsad qo‘yish va qaror oqibatlarini baholash
11-sinf	Mustaqil hayotga tayyorgarlik	Kasb tanlash, hayotiy reja, muloqot va stressga bardoshlilik

Har bir sinfda mashg‘ulotlar yoshga mos o‘yinlar, suhbatlar, rolli vaziyatlar, ijodiy topshiriqlar va guruhiy faoliyatlar asosida olib borilishi mumkin.

4. Haftalik mashg‘ulotlarni tashkil etish metodikasi

Taklif etilayotgan model doirasida 1–11-sinf o‘quvchilari bilan haftasiga bir marta 45 daqiqalik amaliy mashg‘ulot tashkil etish tavsiya qilinadi. Mashg‘ulotlarning aniq davomiyligi va jadvali ta’lim muassasasining o‘quv rejasi hamda tegishli me’yoriy talablar bilan muvofiqlashtirilishi kerak.

Mashg‘ulotning namunaviy tuzilishi:

1. 5 daqiqa — hissiy holatni aniqlash: o‘quvchilar kayfiyatini ranglar, belgilar yoki qisqa javoblar orqali ifodalaydi;
2. 10 daqiqa — yangi mavzu: yoshga mos tushuntirish va hayotiy misollar;
3. 15 daqiqa — amaliy mashq: rolli o‘yin, guruhiy topshiriq yoki vaziyatli mashq;
4. 10 daqiqa — muhokama: o‘quvchilar o‘z fikrlarini bildiradi va bir-birini tinglaydi;
5. 5 daqiqa — yakuniy fikr va qayta aloqa: mashg‘ulotdan olingan xulosalar umumlashtiriladi.

Mashg‘ulotlarda quyidagi metodlardan foydalanish mumkin:

- “Emotsiyani top” — hissiyotlarni tanish va ifodalash;
- “Men qanday insonman?” — o‘zining kuchli tomonlarini aniqlash;
- “Bir-birimizni tushunamiz” — empatiya va faol tinglash ko‘nikmasini rivojlantirish;
- “Yo‘q deyishni o‘rganamiz” — shaxsiy chegaralarni anglash va himoya qilish;
- “Muammoni birgalikda hal qilamiz” — nizolarni tinch yo‘l bilan hal qilish;
- “Mening kelajagim” — maqsad va kasbiy qiziqishlarni aniqlash.

Mashg‘ulotlar psixologik tashxis qo‘yish yoki o‘quvchilarni bir-biri bilan taqqoslash vositasi sifatida emas, balki rivojlantiruvchi va profilaktik ta’lim shakli sifatida tashkil etilishi lozim.

5. Sinfdagi psixologik muhit va o‘quvchilar o‘rtasidagi munosabatlarni o‘rganish

Taklif etilayotgan dasturning muhim yo‘nalishlaridan biri — sinf jamoasidagi psixologik muhitni muntazam kuzatishdir. Bunda o‘quvchilar o‘rtasidagi do‘stlik, o‘zaro hurmat, jamoaga qo‘shilish, chetda qolish, nizolar va tengdoshlar bosimi kabi holatlarga e’tibor qaratiladi.

Sotsiometriya, pedagogik kuzatuv, suhbat va yoshga mos so‘rovnomalardan foydalanish mumkin. Biroq diagnostik metodlar malakali mutaxassis tomonidan, metodikaning qo‘llash yo‘riqnomasi va etik talablariga muvofiq amalga oshirilishi lozim.

Sotsiometriya natijalari o‘quvchilarni omma oldida taqqoslash yoki “mashhur”, “yoqimsiz”, “yolg‘iz” kabi yorliqlar bilan belgilash uchun ishlatilmasligi kerak. Uning maqsadi — sinfdagi munosabatlarni yaxshilash, chetda qolayotgan o‘quvchilarni qo‘llab-quvvatlash va sog‘lom jamoaviy muhit yaratishdan iborat.

Xavotir, qo‘rquv, kayfiyatdagi keskin o‘zgarishlar yoki xulqdagi noodatiy o‘zgarishlar kuzatilganda, o‘quvchiga individual va ehtiyotkor yondashish zarur. Bitta kuzatuv yoki test natijasi asosida bolaga tashxis qo‘yish mumkin emas. Zarur holatlarda ota-ona bilan hamkorlikda tegishli mutaxassisga yo‘naltirish tavsiya etiladi.

6. Ota-onalar bilan hamkorlik

Bolaning psixologik rivojlanishi faqat maktab muhitiga bog‘liq emas. Oila, ota-onaning munosabati, oiladagi muloqot va qo‘llab-quvvatlash ham muhim ahamiyatga ega. Shu sababli model doirasida ota-onalar bilan muntazam ma’rifiy va maslahat ishlarini tashkil etish taklif qilinadi.

Ota-onalar uchun quyidagi mavzularda uchrashuv va seminarlar tashkil etish mumkin:

- bolaning yosh davrlariga xos psixologik xususiyatlari;
- farzand bilan sog‘lom va hurmatga asoslangan muloqot qilish;
- jazolash o‘rniga tushuntirish va ijobiy qo‘llab-quvvatlash;
- boladagi xavotir va ruhiy zo‘riqish belgilarini payqash;

- internet va ijtimoiy tarmoqlardan xavfsiz foydalanish;
- farzandda mustaqillik va mas'uliyatni shakllantirish.

Maktab, psixolog va ota-onalar o'rtasidagi hamkorlik bolaning ehtiyojlarini erta aniqlash va unga o'z vaqtida yordam ko'rsatish imkoniyatini oshiradi. Bunda bolaning shaxsiy ma'lumotlari va oilaviy hayotiga oid ma'lumotlarning maxfiyligi ta'minlanishi shart.

7. Xalqaro tajriba va taklifning ilmiy asoslari

Turli mamlakatlarda maktab psixologik yordami turlicha tashkiliy shakllarda yo'lga qo'yilgan. Masalan, AQShda maktab psixologlari va maslahatchilari, Yaponiyada maktab maslahatchilari, Janubiy Koreyada esa Wee Class kabi maktab ichidagi maslahat va qo'llab-quvvatlash xizmatlari faoliyat yuritadi. Ushbu misollar mamlakatlar tajribasini to'liq bir xil deb talqin qilish uchun emas, balki psixologik yordamning turli tashkiliy shakllarini ko'rsatish uchun keltirilmoqda.

Xalqaro tavsiyalarda maktablarda ijtimoiy-emotsional ko'nikmalarni rivojlantirish, xavfsiz muhit yaratish, ruhiy qiyinchilik belgilarini erta payqash va zarur hollarda tegishli mutaxassisga yo'naltirish muhim yo'nalishlar sifatida qayd etiladi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2026-yil 19-oktabrdagi PQ-379-son qarori uzluksiz ta'lim tizimida psixologik xizmatni ilmiy asosda rivojlantirish, ta'lim oluvchilarni psixologik qo'llab-quvvatlash va maqsadli diagnostika tizimini bosqichma-bosqich joriy etish masalalarini belgilaydi. Qarorda maktabgacha va umumiy o'rta ta'lim tashkilotlari uchun 2026/2027-o'quv yilidan boshlab tegishli diagnostika tizimini joriy etish nazarda tutilgan. Bu hujjat maqolada ilgari surilgan profilaktik va rivojlantiruvchi yondashuvning dolzarbligini huquqiy jihatdan ham ko'rsatadi.

Shu bilan birga, psixologik diagnostika va rivojlantiruvchi mashg'ulotlar bir-biridan farq qiladi: diagnostika muayyan psixologik xususiyatlarni baholashga qaratilgan bo'lsa, mashg'ulotlar o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

8. Tadqiqot metodologiyasi va modelni amaliyotda sinash

Maqolada taklif etilayotgan model nazariy-tahliliy yondashuv asosida ishlab chiqilgan. Uning konseptual asoslarini shakllantirishda psixologik-pedagogik adabiyotlar, xalqaro tashkilotlarning tavsiyalari va O'zbekistonning tegishli me'yoriy hujjatlari tahlil qilindi. Ushbu maqolada modelning samaradorligini tasdiqlovchi yakunlangan tajriba-sinov natijalari keltirilmaydi.

Model samaradorligini kelgusida o'rganish uchun 3–5 ta umumta'lim maktabida tajriba-sinov loyihasini tashkil etish taklif qilinadi. Bunda maktablarni tanlash, ishtirokchilar soni, yosh guruhlari, rozilik olish tartibi va baholash vositalari tadqiqot boshlanishidan oldin aniq belgilanadi.

Tajriba-sinov quyidagi bosqichlarni qamrab olishi mumkin:

6. Boshlang'ich bosqich: o'quvchilarning ijtimoiy moslashuvi, sinfdagi munosabatlar va psixologik savodxonlik darajasini yoshga mos vositalar yordamida o'rganish;

7. Asosiy bosqich: haftalik amaliy mashg'ulotlarni belgilangan dastur asosida o'tkazish;

8. Yakuniy bosqich: boshlang'ich va yakuniy ko'rsatkichlarni taqqoslash;

9. Tahlil bosqichi: o'qituvchi, maktab psixologi, o'quvchilar va ota-onalar fikrini o'rganish;

10. Takomillashtirish bosqichi: olingan natijalar asosida dastur mazmuni va metodikasini qayta ko'rib chiqish.

Samaradorlik mezonlari sifatida o'quvchilarning hissiyotlarni tanish va ifodalash ko'nikmalari, o'zaro muloqot sifati, jamoaga qo'shilish, nizolarni tinch hal qilish, yordam so'rash madaniyati va o'ziga

ishonch ko‘rsatkichlari olinishi mumkin. Baholashda yoshga mos, ishonchliligi asoslangan vositalardan foydalanish va natijalarni maxfiy saqlash zarur.

9. Kutilayotgan natijalar

Taklif etilayotgan model izchil, yosh xususiyatlariga mos va malakali mutaxassislar ishtirokida joriy etilsa, quyidagi natijalarga erishish kutiladi:

- o‘quvchilarning psixologik savodxonligi oshishi;
- hissiyotlarni anglash va maqbul usullar bilan boshqarish ko‘nikmalarining rivojlanishi;
- sinfdagi o‘zaro hurmat, hamjihatlik va hamkorlikning mustahkamlanishi;
- bulling va nizoli vaziyatlarning oldini olish bo‘yicha xabardorlikning ortishi;
- mustaqil fikrlash va mas’uliyatli qaror qabul qilish ko‘nikmalarining shakllanishi;
- psixologik qiyinchiliklarni erta payqash va zarur mutaxassisga yo‘naltirish amaliyotining yaxshilanishi;
- ota-onalarning bolalar psixologiyasi bo‘yicha savodxonligi oshishi;
- o‘quvchilarning qiziqishlari, qobiliyatlari va kelajak maqsadlarini anglashiga ko‘maklashish.

Ushbu natijalar hozircha kutilayotgan natijalar sifatida qaraladi. Ularning amalda qay darajada yuzaga kelishi tajriba-sinov jarayonida tegishli ko‘rsatkichlar orqali baholanishi lozim.

Xulosa

Zamonaviy maktabda bolaning bilim olishi bilan bir qatorda uning ruhiy-emotsional va ijtimoiy rivojlanishiga ham tizimli e’tibor qaratish zarur. O‘quvchiga odob, mas’uliyat va qadriyatlar haqida ma’lumot berish muhim, biroq u o‘z hissiyotlarini anglash, boshqalarni tushunish, muammoli vaziyatlarda oqilona qaror qabul qilish va o‘zining shaxsiy chegaralarini hurmat qilish ko‘nikmalarini ham egallashi kerak.

Shu maqsadda amaldagi “Tarbiya” fanining mazmunini psixologik rivojlanish yo‘nalishlari bilan boyitish hamda 1–11-sinflarda yosh xususiyatlariga mos amaliy mashg‘ulotlar tashkil etish taklif qilinadi. Bunday yondashuv tarbiyaviy qadriyatlarni saqlagan holda, ularni hayotiy va psixologik ko‘nikmalar bilan mustahkamlashga xizmat qilishi mumkin.

Maqolaning asosiy g‘oyasi shundan iboratki, bola nafaqat bilimli, balki o‘zini anglaydigan, hissiyotlarini boshqarishni o‘rganadigan, boshqalarni tushunadigan va hayotda mas’uliyatli qaror qabul qila oladigan shaxs sifatida shakllanishi lozim. Buning uchun maktabdagi psixologik faoliyat faqat muammo yuzaga kelganidan keyingi yordam bilan cheklanmasdan, barcha o‘quvchilarning sog‘lom rivojlanishini qo‘llab-quvvatlovchi profilaktik va rivojlantiruvchi tizim bilan uyg‘unlashishi zarur.

O‘zbek xalqining insonparvarlik, mehr-oqibat, hurmat va hamjihatlik kabi qadriyatlarini zamonaviy psixologik bilimlar bilan uyg‘unlashtirish yosh avlodning ma’naviy hamda psixologik kamolotiga xizmat qilishi mumkin. Biroq taklif etilayotgan modelning samaradorligi amaliy tajriba-sinov va ilmiy baholash orqali aniqlanishi kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. World Health Organization, UNICEF, UNESCO. How school systems can improve health and well-being: Topic brief: Mental health. 2023.
2. UNICEF Uzbekistan. Adolescents’ Mental Health and Psychosocial Well-being at Schools. 2022.
3. UNICEF Uzbekistan. Situation Analysis of Children and Adolescents in Uzbekistan. 2024.

4. Kun.uz. “2025 yilda voyaga yetmaganlar tomonidan 15 ta qotillik jinoyati sodir etildi”. 24.01.2026. https://kun.uz/news/2026/01/24/2025-yilda-voyaga-yetmaganlar-tomonidan-15-ta-qotillik-jinoyati-sodir-etildi
5. World Health Organization. WHO guideline on school health services. 2021.
6. UNICEF, WHO. Teaching with care: A practical guide for teachers to support mental health and well-being in schools. 2026. (Nashr ma’lumotlari va rasmiy havolasi topshirishdan oldin aniqlashtirilsin.)
7. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2026-yil 19-oktabrdagi PQ-379-son qarori. “Uzluksiz ta’lim tizimida psixologik xizmat sohasini ilmiy asosda rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”. https://lex.uz/docs/-8548735
8. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 12-iyuldagi 577-son qarori. Ta’lim muassasalarida psixologik xizmat faoliyatiga oid nizom.